

**رابطه حاکمیت شرکتی و بحران مالی
مؤسسات واسطه‌گر مالی**

احمد بهشتی لنگرودی

چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی رابطه بین حاکمیت شرکتی و بحران مالی در مؤسسات واسطه‌گر مالی مانند بانک‌ها و شرکت‌های بیمه است. در این راستا، رابطه برخی از مؤلفه‌های حاکمیت شرکتی با امکان بروز بحران مالی براساس شاخص آلتمن در ۲۹ مؤسسه واسطه‌گر مالی (شامل ۲۰ شرکت بیمه و ۹ بانک پذیرفته شده در شرکت بورس اوراق بهادار تهران) طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹ مورد بررسی قرار گرفته است.

در این تحقیق مؤلفه‌های حاکمیت شرکتی شامل نسبت اعضای موظف هیئت مدیره، وجود کمیته‌های ریسک و حسابرسی و حضور سهامداران نهادی و همچنین درصد میزان مالکیت دولتی به عنوان متغیرهای مستقل و بحران مالی در مؤسسات مورد بررسی، که از طریق شاخص آلتمن و براساس نسبت‌های مالی مربوط به این مؤسسات اندازه‌گیری شده به عنوان متغیر وابسته معرفی شده‌اند.

همچنین از میزان سود ویژه و دارایی‌های مؤسسات واسطه‌گر مالی مورد بررسی در پایان هر دوره مالی، به عنوان متغیرهای کنترلی در الگوی تحقیق استفاده و برای آزمون فرضیه‌ها نیز الگوهای رگرسیون ساده و رگرسیون چند متغیره به کار گرفته شده‌اند.

یافته‌های تحقیقات نشان می‌دهد که در مؤسسات واسطه‌گر مالی مورد بررسی، ارتباط معناداری بین نسبت اعضای غیرموظف هیئت مدیره با بحران مالی وجود نداشته است. لیکن ارتباط وارونه بین وجود کمیته‌های ریسک و حسابرسی و همچنین حضور سهامداران نهادی با امکان بروز بحران مالی تأیید شده است. همچنین براساس یافته‌های تحقیق، ارتباط مستقیم بین درصد مالکیت دولتی در مؤسسات مورد بررسی و امکان بروز بحران مالی با توجه به تعریف عملیاتی انجام شده در پژوهش در این باره تأیید شده است.

کلمات کلیدی: حاکمیت شرکتی، کمیته ریسک، کمیته حسابرسی، بحران مالی، سهامداران نهادی، شاخص آلتمن، درصد مالکیت دولتی، مدیریت ریسک.